

Ansökan om dispens

Verksamhet enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250)

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Västernorrland beviljar Jämtkraft AB (med organisationsnummer 556001-6064) dispens från gällande BAT-slutsatser 28, 29 och 30 för oljepannorna vid Minnesgårdet. Dispensen gäller utsläpp av NO_x, SO₂ och stoft till luft och tidsbegränsas till och med den 31 december 2025. Under dispensen gäller följande utsläppsnivåer:

450 mg NO_x/m³_n tg vid 3 % O₂

850 mg SO₂/m³_n tg vid 3 % O₂

30 mg Stoft/m³_n tg vid 3 % O₂

Verkställighet

Beslutet börjar gälla först när det har vunnit laga kraft.

Kungörelsedelgivning

Detta beslut ska delges genom kungörelsedelgivning. Kungörelsen ska inom tio dagar från datum för beslutet införas i Östersundsposten, Länstidningen Östersund och i Post- och Inrikes Tidningar.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvarare på Kommunstyrelsen i Östersunds kommun, och på Länsstyrelsen Västernorrlands diarium. Delgivning anses ha skett två veckor efter detta beslut.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Minnesgårdet hetvattencentral uppfördes i slutet av 1970-talet och ligger i centrala Östersund precis bredvid Östersunds vattenverk. Vid anläggningen finns tre oljepannorna och en biobränsleeldad fastbränslepanna. Anläggningen omfattas av kommande BAT-slutsatser för stora förbränningsanläggningar.

Ni har ansökt om dispens från de begränsningsvärden som anges för NO_x, SO₂ och stoft i BAT-slutsatser 28, 29 och 30 för oljepannorna inom anläggningen Minnesgårdet, Östersunds kommun.

Yrkanden

Ni avser att använda er av de regler som redan finns i förordningen (2013:252) om stora förbränningsanläggningar för oljepannorna, med följande utsläppsgränser:

NO_x 450 mg/m³_n tg vid 3 % O₂

SO₂ 850 mg/m³_n tg vid 3 % O₂

Stoft 30 mg/m³_n tg vid 3 % O₂

Ni önskar att dispensen gäller till dess att nytt kraftvärmeverk i Lugnvik är i full drift, vilket beräknas ske den 31 december 2025.

Beskrivning av verksamheten och skäl för dispens

Nedan följer en sammanfattning av vad ni anfört i er ansökan om dispens.

Bakgrund

Anläggningen Minnesgårdet utgör per definition en industriutsläppsverksamhet till följd av dess klassning enligt miljöprövningsförordningen. Då anläggningens totala installerade tillförda effekt överstiger 50 MW omfattas den även av BAT-slutsatser för stora förbränningsanläggningar (LCP BATC), vilka publicerades i augusti 2017 och nu ska implementeras på de berörda anläggningarna under en fyraårsperiod. Oljepannorna vid Minnesgårdet är byggda 1977 och får anses vara föråldrade. De tre pannorna används i huvudsak som reserv när det är större störningar på biopannorna. Återkommande tubläckor visar också att livslängden börjar vara uppnådd. Efter bygget av kraftvärmeverket i Lugnvik så har den årliga drifttiden drastiskt minskat och därmed utsläppen i motsvarande grad. De senaste tre åren har genomsnittlig drifttid varit cirka 80 timmar per panna och år. Där ingår också drifttid för utsläppsmätningar.

Det är er målsättning att avveckla all eldning av fossil olja och att fjärrvärmeproduktion bör ske med biobränsle. Därför är ett inriktningsbeslut taget för att jobba vidare med en förstudie om att ett nytt mindre kraftvärmeverk byggs i Lugnvik. Förberedande arbete pågår och beslut förväntas tas under 2019–2020. Dock kommer ett nytt kraftvärmeverk inte vara driftklart till den tidpunkt då BAT-AEL träder i kraft, vilket sker den 17 augusti 2021. Dock är BAT-AEL endast vägledande för NO, SO₂ samt stoft om drifttiden per panna är mindre än 500 timmar per år. På samma sätt som i förordningen om stora förbränningsanläggningar avser ni att använda

regeln om löpande femårsmedel vad det gäller drifttiden på oljepannorna. Drifftider redovisas i SMP Miljörapport.

Ombyggnader för att klara kommande BAT-AEL för oljepannorna vid Minnesgården bedömer ni som svåra och mycket kostsamma. Det är er målsättning och förhoppning att ni inte kommer att överskrida 500 timmars drifttid per panna. Ni ansöker dock om dispens för kommande BAT-AEL för oljepannorna i det fall ni överskrider 500 timmars drifttid per panna och år.

Tiden för dispens

Som ersättning för oljepannorna vid Minnesgården kommer som angetts ovan ett nytt kraftvärmeverk att byggas. Ni har tagit ett inriktningsbeslut för att bygga ett nytt modernt kraftvärmeverk som bland annat ska ersätta dessa äldre oljepannor. Projektet har startat och samråd enligt miljöbalken planeras in under våren 2020.

Dispensen ska därav vara tidsbegränsad och sträcka sig till ett nytt kraftvärmeverk är på plats, dvs till den 31 december 2025.

Skäl för dispens

Skälet för dispensansökan är med hänsyn till anläggningens tekniska egenskaper, med bland annat begränsat utrymme och begränsade återstående livslängd, skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdena innan det planerade kraftvärmeverket tagits i drift.

Yttranden

Inkomna yttranden

Följande är en sammanfattning av inkomna yttranden.

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket bedömer att bolaget behöver komplettera sin ansökan om dispens med en utförligare beskrivning av i vilket avseende anläggningens tekniska egenskaper uppfyller kriteriet för dispens samt uppgifter om skälighetsavvägning. Redovisning av skäl för dispensens begränsning i tid behöver också utvecklas.

Naturvårdsverket bedömer att bolaget behöver förtydliga om det fortfarande är aktuellt med dispens för att uppfylla begränsningsvärdena för stoft och vilket dispensskäl som i så fall föreligger. Naturvårdsverket bedömer vidare att skäl för dispens kan finnas utifrån anläggningens tekniska egenskaper vad gäller att uppfylla BAT-AEL:erna för kväveoxider och svaveldioxid. Bolaget

behöver dock precisera om de tekniska förutsättningarna i form av platsbrist gäller för alla föreslagna reningssteg i det redovisade åtgärdsförslaget.

Naturvårdsverket anser att skälighetsavvägningen behöver förtydligas om den sammanlagda investeringskostnaden avser alla föreslagna reningssteg och vad som räknas in i drift- och underhållskostnader. I det fall dispens beviljas bedömer Naturvårdsverket även att motiveringen till de föreslagna begränsningsvärdena behöver utvecklas och preciseras.

Övriga

Länsstyrelsen Jämtlands län och Miljö- och samhällsnämnden i Östersunds kommun har inga synpunkter på ansökan.

Ert bemötande av yttranden

Följande är en sammanfattning av ert bemötande av yttranden.

Ni vill förtydliga att sannolikheten för att dispensen utnyttjas är liten. Ni vill med denna komplettering till dispensansökan säkerställa att om ett bortfall på någon av bolagets övriga biopannor skulle inträffa under en höglasterperiod så ska de aktuella oljepannorna vid Minnesgårdet kunna trygga att den samhällsnyttiga fjärrvärmeleveransen i Östersunds fjärrvärmenät kan ske.

Den tidigare redovisade tänkbara ytan för installation av reningsutrustning stämmer inte. Den ytan som redovisades som tillgänglig behöver finnas kvar för bland annat kontroll, besiktning samt service av oljecistern, service och underhåll av ventilkammare i marken, vid ett eventuellt byte eller vid en grundlig kontroll av expansionskärl. Vid händelse av brand kan räddningstjänsten behöva komma in via denna väg. Detta område måste därför finnas kvar av främst dessa orsaker. Ni kan därmed konstatera att det inte finns några tekniska förutsättningar inom fastigheten för Minnesgårdet för installation av reningsutrustning.

Oljepannorna är försedda med en multicyklon var för rening av stoft från rökgaserna. Detta är en reningsteknik som i normala fall är tillräckligt effektiv för oljepannor och anges som BAT. Stoftmängder är låga vid en effektiv och kontinuerlig förbränning med olja som bränsle. Vid Minnesgårdet är det ingen kontinuerlig drift av oljepannorna. Pannorna används som en effektreserv. Den sannolika orsaken till att halterna legat över kommande BAT-AEL för stoft är att pannorna inte går kontinuerligt. Under start och stopp av pannor råder det inte optimala förbränningsförhållanden vilket bidrar till en ökad stoftbildning. Andra reningstekniker enligt BAT som används vid förbränningsanläggningar är elfilter eller påsfilter. Detta är reningstekniker som dock är utrymmeskrävande. Detta utrymme finns inte vid Minnesgårdet. Dispensskälet för stoft är därför som för övriga parametrar utrymmesskäl, det finns inte tekniska förutsättningar för att installera någon ny utrustning.

En konsult har tagit fram investerings- och driftkostnader av reningsutrustning för både NO_x och SO_x. Beräkningarna är baserade på verkliga historiska utsläpp och verkliga drifttimmar samt med en uppskattad och rimlig reduceringsnivå på 50 % vid en rätt injusterad reningsutrustning. Kostnaderna för respektive reningssteg utifrån en rimlig och förväntad drifttid kring 180 timmar uppgår till mellan 10–16 miljoner kronor. Miljönyttan för SO_x respektive NO_x beräknas till mellan 500 000–850 000 kronor. Investeringar i denna storleksordning med den låga miljönytta som beräkningarna visar på i en anläggning från 1970-talet med kort återstående teknisk livstid innebär orimligt höga kostnader.

Med skälighetsavvägningen, utrymmesbristen och den korta återstående tekniska livslängden som skäl bedömer ni att förordningen om stora förbränningsanläggningars begränsningsvärden som oljepannorna uppfyller med den befintliga reningsutrustningen, förbränningstekniken och med den förväntade framtida och låga drifttiden är rimliga som alternativa värden om dispens kan beviljas.

Motivering till beslutet

Prövningens omfattning

Miljöprövningsdelegationen ska i detta ärende enbart pröva om det finns skäl att ge dispens från begränsningsvärdet för utsläpp av NO_x, SO₂ och stoft i BAT-slutsats 28, 29 och 30.

Dispens från ett begränsningsvärde får ges om det med hänsyn till var den anläggning som verksamheten bedrivs på ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet.

Anläggningens tekniska egenskaper

Er ansökan om dispens grundar sig i anläggningens tekniska egenskaper och begränsade återstående livslängd. Ni har utrett tekniska möjligheter med kostnader jämfört med miljönyttan att innehålla BAT-slutsatserna. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att det inte finns förutsättningar att genom tekniska egenskaper anpassa anläggningen till att innehålla BAT-slutsatserna. Ni har utrett olika alternativ för att minska utsläppen av NO_x och SO_x. Däremot har ni konstaterat att dessa inte kan genomföras. Den markyta som finns i anslutning till anläggningen behöver, av olika anledningar, vara tillgänglig för andra ändamål än installation av ny reningsutrustning. Av ansökan framgår också att tubläckor sker återkommande på oljepannorna vilket skulle vara en signal att den tekniska livslängden börjar bli nådd.

Rimlighetsavvägning

Ni har för avsikt att avveckla driften av oljepannorna när ett nytt kraftvärmeverk är på plats. Därför behövs dispens endast för en begränsad period. Oljepannornas drifttid är begränsad vilket kommer begränsa den miljönytta en investering av reningsutrustning ger. Den investeringen hade därefter avvecklats med oljepannorna och skulle dessutom behöva göras jämte investeringen av det nya kraftvärmeverket. Kostnaden av en investering för respektive NO_x och SO_x uppgår till cirka 10 och 18 miljoner kr vid en förväntad drifttid om 180 timmar årligen. Miljöprövningsdelegationen bedömer att en sådan investering inte kan anses rimlig att vidta med tanke på oljepannornas årliga drifttid, begränsade återstående livslängd och den miljönyttan det ger.

Sammanfattning

Det finns inte möjlighet att genom anläggningens tekniska egenskaper innehålla kommande BAT-slutsatser. De aktuella oljepannorna har en begränsad återstående livslängd samt begränsad drifttid. Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att kostnaden för att vidta åtgärder för att innehålla BAT-slutsatserna inte är motiverad utifrån den miljönyttan det ger under oljepannornas återstående tid i bruk. Med hänsyn till vad som framförts i ansökan och ovanstående motivering bedömer miljöprövningsdelegationen att det finns skäl att ge dispens. Ansökan ska därför bifallas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Industriutsläppsförordningen (2013:250)

Utsläppsvärden som begränsningsvärden

1 kap. 8 §

Utsläppsvärden i de slutsatser om bästa tillgängliga teknik som anges i 2 kap. ska gälla som begränsningsvärden för utsläpp från industriutsläppsverksamheter under normala driftförhållanden och ska

1. i fråga om utsläppsvärden i huvudslutsatser följas senast den dag som inträffar fyra år efter huvudslutsatsernas offentliggörande, och
2. i fråga om utsläppsvärden i sidoslutsatser följas senast den dag som inträffar fyra år efter huvudslutsatsernas offentliggörande, om sidoslutsatserna offentliggjordes senast samma dag som huvudslutsatserna.

Dispenser från begränsningsvärden

1 kap. 16 §

Miljöprövningsdelegationen får ge dispens från ett begränsningsvärde som avses i 8 §, om

1. det med hänsyn till var den anläggning som verksamheten bedrivs på ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet, och
2. dispensen förenas med ett villkor om att i stället följa ett mindre strängt begränsningsvärde.

1 kap. 18 §

Miljöprövningsdelegationen får besluta att en dispens enligt 16 § ska gälla för en kortare tidsperiod än som avses i 17 §, om förutsättningarna för dispens endast finns under den tid som behövs för att anpassa anläggningen till det begränsningsvärde som avses i 8 §.

Förbränning av fast, flytande eller gasformigt bränsle eller avfall i stora förbränningsanläggningar

2 kap. 43 §

Europeiska kommissionens genomförandebeslut (EU) 2017/1442 av den 31 juli 2017 om fastställande av BAT- slutsatser för stora förbränningsanläggningar, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp, offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 17 augusti 2017. Bilagan till beslutet innehåller slutsatser om bästa tillgängliga teknik för

1. verksamheter som omfattas av 11 kap. 3 § miljöprövningsförordningen (2013:251),
2. verksamheter som omfattas av 21 kap. 4, 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen, och
3. verksamheter som omfattas av 29 kap. 5, 9, 11 eller 13 § miljöprövningsförordningen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Västernorrland. I beslutet har medverkat Ulrica Åsberg, ordförande och Göran Fagerström, miljöszaklig. Ärendet har föredragits av Daniel Yngsell, miljöhandläggare.

Beslutet har signerats digitalt och saknar därför underskrifter.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Ni kan överklaga beslutet

Om ni inte är nöjd med miljöprövningsdelegationens beslut kan ni **skriftligen** överklaga beslutet till Mark- och miljödomstolen vid Östersunds tingsrätt. Ert överklagande måste komma in till länsstyrelsen **senast den 14 oktober 2020**.

Observera att ni ska skicka eller lämna in överklagandet till Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Västernorrland, 871 86 Härnösand eller vasternorrland@lansstyrelsen.se. Det ska ni göra för att delegationen måste pröva om överklagandet kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska innehålla:

- vilket beslut som överklagas. Skriv beslutets datum och ärendets diarienummer.
- hur ni vill att beslutet ska ändras.
- varför ni anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.
- era kontaktuppgifter.

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra för att överklaga kan ni ringa miljöprövningsdelegationen på telefonnummer 0611-34 90 00.